

BIULETYN RYNKOWY

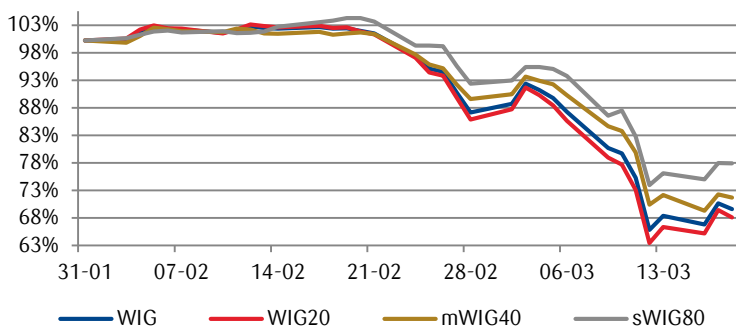
Marzec 2020

Bank Polski

POLSKA | AKCJE

Wirus uderzył w warszawski parkiet

Źródło: Bloomberg, dane do 18.03.2020 r.

Wpływało na notowania:

- ↓ Gwałtowne spadki wywołane szybkim rozprzestrzenianiem się koronawirusa na świecie i w Polsce – **więcej informacji na temat aktualnej sytuacji i możliwych scenariuszy tutaj**

- ↓ Ograniczenie działalności przedsiębiorstw w wybranych sektorach w związku z wprowadzonymi restrykcjami (zamknięcie restauracji, centrów handlowych, ograniczenia w transporcie)

Wpływie na notowania w horyzoncie 3 miesięcy:

- ↓ Możliwa zwiększona awersja do ryzyka na światowych rynkach w związku z niepewnością co do rozwoju pandemii

- ↑ Działania pomocowe ogłoszone przez rząd i NBP

NAJBLIŻSZE WAŻNE WYDARZENIA

Decyzja Fitch ws. ratingu Polski (27.03.2020)

Decyzja EBC w sprawie stóp procentowych (30.04.2019)

Decyzja Fed w sprawie stóp procentowych (28-29.04.2020)

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKRO

Gł. stopa proc. (w %)

Polska	1,00 (1,50)
Strefa Euro	0,00 (0,00)
USA	0,00-0,25 (1,00-1,25)

Inflacja r/r (w %)

Polska	4,70 (4,40)
Strefa euro	1,20 (1,40)
USA	2,30 (2,35)

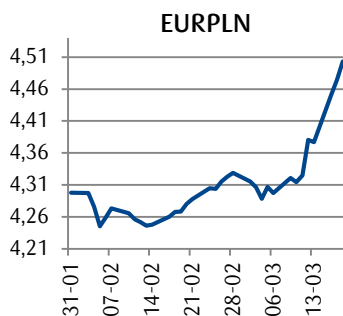
Stopa bezrobocia (w %)

Polska	5,50 (5,20)
Strefa Euro	7,40 (7,40)
USA	3,50 (3,60)

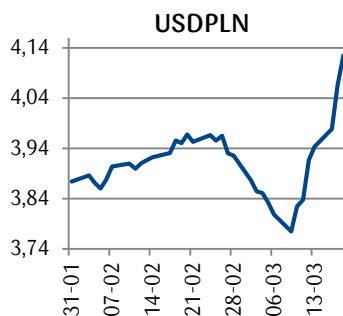
Źródło: Bloomberg; ostatnie dostępne odczyty na dzień 23.03.2020, w nawiasach podano wartości poprzednich odczytów

WALUTY

Silna przecena złotego

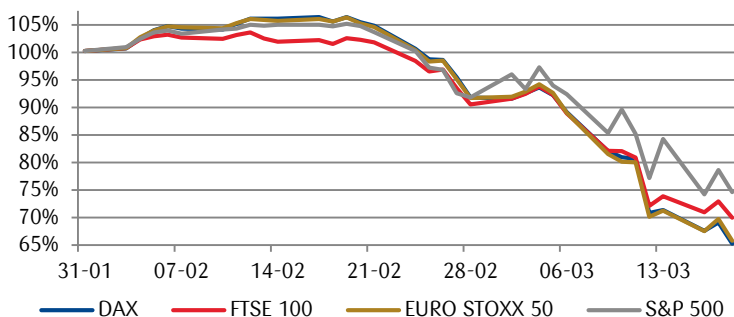
Źródło: Bloomberg

Źródło: Bloomberg

RYNKI ROZWINIĘTE | AKCJE

Gołębie banki nie powstrzymały spadków

Źródło: Bloomberg, dane do 18.03.2020 r.

Wpływało na notowania:

↑ **globalnie:** obawy inwestorów o wpływ pandemii na kondycję gospodarek

↑ **USA:** zaskakująco silne cięcia stóp i pakiet działań ogłoszony przez Fed

↓ **Niemcy:** najłabsze od lat odczyty wskaźników koniunktury i prognozujących przyszły wzrost gospodarczy (ZEW, Ifo)

Wpłyne na notowania w horyzoncie 3 miesięcy:

↑ **USA, strefa euro:** działania rządów i banków centralnych nakierunkowane na ograniczenie negatywnych skutków pandemii

↓ **strefa euro:** obawa o ograniczenie popytu w gospodarkach dotkniętych kryzysem pandemii

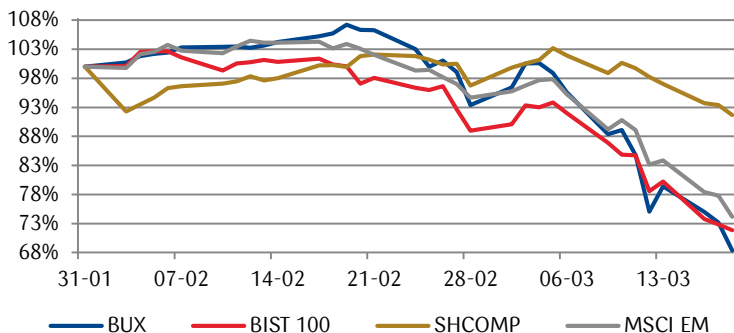
↓ **USA:** możliwe obniżenie poziomu zamówień w przemyśle w związku z zaburzeniami w łańcuchach dostaw

↓ **USA-Chiny:** możliwy powrót napięć politycznych i handlowych

RYNKI WSCHODZĄCE | AKCJE

Zwiększona zmienność dała się we znaki

Źródło: Bloomberg, dane do 18.03.2020 r.

Wpływało na notowania:

↓ **świat:** obawy przed epidemią - wyprzedzając akcje jako przejaw awersji do ryzyka i ucieczki do płynności

↓ **globalnie:** obniżenie przez MFW prognoz dla światowych gospodarek, możliwa gorsza recesja niż 2008-2009

↓ **Rosja:** zerwanie porozumienia z krajami OPEC w sprawie limitów wydobycia ropy naftowej i skokowy spadek cen surowca

Wpłyne na notowania w horyzoncie 3 miesięcy:

↑ **Chiny:** szansa na poprawę sytuacji w związku ze stopniowym przywracaniem funkcjonowania łańcucha dostaw i produkcji

↓ **rynkı wschodzące:** globalne spowolnienie gospodarcze pogarszające sentyment wobec rynków wschodzących

↓ **Turcja:** potencjalna dalsza eskalacja konfliktu z Syrią

ŚWIAT | Rynki pod wpływem koronawirusa

Panika na rynkach

Za nami 4 tygodnie, które wstrząsnęły światowymi rynkami. W tym czasie indeksy giełdowe w Polsce, Niemczech, czy USA spadły o ponad 30%, cena ropy naftowej zniżyła się o ok. 60%, a obligacje notowały nieobserwowane od dawna wahania wartości. Co ciekawe chwilowo silnie taniało też złoto, traktowane jako bezpieczna przystań, co świadczy o panicznej wyprzedaży, w trakcie której inwestorzy pozbywają się niemal wszystkich klas aktywów, uciekając do „gotówki”.

Niestandardowe źródło kryzysu

Główne źródło tych zawirowań - pandemia koronawirusa, jest zupełnie inne niż w ostatnich mniejszych i większych kryzysach, kiedy przyczyną problemów były rynki finansowe (2001, 2008) albo sytuacji gospodarcza (1998, 2011). Fakt ten istotnie podnosi niepewność, bo utrudnia przewidzenie przyszłych wydarzeń bazując na analogiach. Ta niepewność sprawia, że m.in. znacząco pogarszają się nastroje przedsiębiorców, np. w Niemczech, jak pokazuje indeks Ifo – najsilniej od zjednoczenia tego kraju. To niestandardowe źródło gwałtownych spadków ma jednak też dobrą stronę – gospodarki i firmy w przededniu wybuchu pandemii były w dość dobrej kondycji (w odróżnieniu od niektórych poprzednich zawirowań), dzięki czemu jest im nieco łatwiej przeciwstawiać się kryzysowi.

Zdecydowane wsparcie rządów i banków centralnych

Rządy z tego korzystają, wprowadzając programy, które z jednej strony mają zapobiec znaczącemu pogorszeniu kondycji firm w okresie zdecydowanej walki z koronawirusem, z drugiej - przyspieszyć poprawę, gdy zmagania te się zakończą. W Polsce pakiet takich działań ma wartość 212 mld zł i może zostać zwiększony. Z kolei niemiecki rząd, który w ostatnich latach utrzymywał nadwyżkę budżetową i niechętnie wspierał gospodarkę, zapowiedział już 750 mld EUR na walkę z gospodarczymi skutkami koronawirusa (pierwotnie miało być to ponad 500 mld EUR). Do tego silną pomoc dostarczają banki centralne. Obniżają one stopy procentowe (w Polsce o 0,50 pkt proc., w USA łącznie już o 1,5 pkt proc), zmniejszając tym samym koszty dla firm i gospodarstw domowych. Skupują one też obligacje skarbowe (oprócz np. Fed i EBC robi to już również NBP), hamując spadek ich cen oraz dostarczają płynność instytucjom finansowym. Ten ostatni typ działań jest teraz szczególnie istotny, bowiem podobnie jak w czasie kryzysu z 2008 r., uczestnicy rynku niechętnie pożyczają sobie pieniądze, zwłaszcza dolary.

Co dalej?

Te wszystkie działania powinny sprawić, że jeśli pandemia zacznie wkrótce wygasać, a w rezultacie główne ograniczenia wprowadzane przez rządy w ramach walki z wirusem zostaną wycofane w kwietniu/maju, światowa gospodarka powinna uniknąć głębokiej recesji. Taka perspektywa zatrzymałaby wyprzedaż ryzykownych aktywów, w tym akcji, a II połowa roku mogłaby przynieść wzrost ich cen. W tym scenariuszu notowania obligacji skarbowych powinny ulec stabilizacji. Scenariusz ten powoli należy traktować już bardziej jako optymistyczny, niż bazowy, biorąc pod uwagę obecną wysoką dynamikę rozprzestrzeniania się wirusa w niektórych krajach, np. w Hiszpanii i USA. Jeśli ograniczenia przedłużą się na maj/czerwiec, skutki dla światowej gospodarki będą istotnie większe, przez co odbudowa zaufania inwestorów i wzrost ich zainteresowania ryzykownymi aktywami opóźnią się o kilka miesięcy w stosunku do pierwszego scenariusza. W tym przypadku budżety państw silniej odczują zawirowania, co szkodzić już może obligacjom skarbowym krajów takich jak Polska. W najgorszym, skrajnym scenariuszu, w którym zmagania z koronawirusem wychodzą poza czerwiec i skutkują trwałym utrzymaniem niektórych ograniczeń, poprawa sytuacji na rynkach prawdopodobnie zajmie przynajmniej kilka kwartałów, ponieważ konieczna będzie przebudowa światowej gospodarki i jej dostosowanie do nowych warunków.

O czym należy pamiętać?

W takim otoczeniu rynkowym jeszcze ważniejsze stają się podstawowe zasady inwestowania. Należy pamiętać, żeby swoje inwestycje dopasować do poziomu ryzyka, który nie tylko akceptujemy, ale też na który możemy sobie pozwolić. Odpowiedzi na jego temat udziela nam ankieta MiFID, dlatego warto ją sumiennie wypełnić. Istotne jest też pamiętanie o horyzoncie inwestycji – czym wyższe podejmowane ryzyko, tym jest on dłuższy, np. przy inwestowaniu w akcje powinno być to zwykle przynajmniej 5 lat. Wrażliwość na zawirowania, które cyklicznie nawiedzają rynki, w długim terminie można ograniczyć przez regularne inwestowanie. Tę systematyczność warto utrzymywać niezależnie od tego, co akurat dzieje się w notowaniach aktywów, a zwłaszcza w takich chwilach, jak obecnie. Okres rynkowych zawirowań jest często dobrym czasem do inwestowania, jednak trudno znaleźć jeden idealny moment („złapać dołek”), dlatego zdecydowanie lepszym rozwiązaniem są regularne zakupy. Na koniec warto też pamiętać o dywersyfikacji. Choć w chwilach skrajnej paniki, takiej jak w ostatnich tygodniach, nie przynosi ona oczekiwanych efektów i łatwo się do niej wtedy zniechęcić, to jednak w dłuższej perspektywie istotnie zmniejsza wrażliwość na negatywne wydarzenia.

ZASTRZEŻENIA PRAWNE

Niniejszy materiał („Materiał”) ma charakter wyłącznie informacyjny oraz nie stanowi oferty w rozumieniu ustawy Kodeks cywilny, ani rekomendacji do zawarcia transakcji kupna, sprzedaży lub innego rodzaju przeniesienia któregośkolwiek instrumentu finansowego. Bank dołożył wszelkich racjonalnych i niezbędnych starań, aby informacje zamieszczone w Materiale były rzetelne oraz oparte na wiarygodnych źródłach.

Informacje zawarte w Materiale nie mogą być traktowane jako propozycja nabycia którychkolwiek instrumentów finansowych, usługa doradztwa inwestycyjnego lub podatkowego ani jako forma świadczenia pomocy prawnej. Prognozy oraz dane zawarte w Materiale nie stanowią zapewnienia uzyskania określonych wyników jakichkolwiek transakcji finansowych ani przyszłych cen którychkolwiek instrumentów finansowych.

Materiał nie stanowi badania inwestycyjnego ani publikacji handlowej w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy.

Bank i jego spółki (podmioty) zależne oraz pracownicy tych podmiotów mogą być zainteresowani zawarciem lub być stroną transakcji finansowych, w tym zawartych na instrumentach finansowych, których wynik jest uzależniony od czynników (danych i informacji) wymienionych w Materiałach.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa, wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000026438, NIP: 525-000-77-38, REGON: 016298263; kapitał zakładowy (kapitał wpłacony) 1 250 000 000 zł.